

OTUĐENJE DJECE

POGLED SA STRANE KOJI SUSTAV NEMA Voditelji nadzora za tek 800 kuna mjesečno 'ulaze' u problematične obitelji; suočavaju se s nepovjerenjem, manipulacijama, ali i prijetnjama

Portal Direktno objavio je seriju članaka na temu otuđenja djece u Hrvatskoj kako bi se doprinijelo javnoj raspravi o toj, za djecu, ali i za roditelje izrazito bolnoj temi.

🕒 25.10.2020. u 18:30

Foto: Pixabay

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Ravan trbuh i vitki struk u 12 dana. Ovaj flaster oslobađa sastojak koji prazni i zatvara masne stanice trbuha.

Sponsored by Midas

Podsjetimo, riječ je o situacijama kada jedan roditelj iz različitih razloga drugome ne dopušta da vidi svoje dijete, unatoč pravomoćnoj sudskoj presudi, koja je prilikom brakorazvodne parnice imala za cilj urediti ostvarivanje osobnih odnosa roditelja i djeteta.

Međutim na temelju dvaju primjera otuđenja djeteta o kojima smo pisali evidentno je da problema u radu pravosuđa i Centara za socijalne skrbi ne nedostaje. Jedini način da otuđeni roditelj ostvari svoje pravo na kontakt s vlastitim djetetom, kojega mu otuđujući roditelj onemogućuje, je dokazivanje

da se radi o otuđenju, manipulaciji i u konačnici emocionalnom zlostavljanju djeteta u tijeku sudskog postupka. Provedbom ovrhe nad sudskom presudom o tome s kim će dijete živjeti jedini je legalni način na koji roditelj u takvim slučajevima, može doći do svog djeteta.

Razrađeni mehanizmi prepoznavanja otuđenja nisu garancija da će dijete biti odvojeno od zlostavljača

Ali sudski procesi traju dugo, a samo pravosuđe pokazuje puno nedostataka. Kako smo već pisali, sud nema mehanizme kojima bi se roditelja prisililo na poštivanje sudske odluke o, primjerice, pohađanju psihološke terapije ili provođenja samog vještačenja, kojim bi se trebalo utvrditi zlostavljanje nad djetetom, a upravo je vještačenje ono na čemu se u konačnici sudska odluka o izdvajanju djeteta od roditelja može temeljiti.

S druge strane, riječ je o vrlo sofisticiranoj manipulaciji jednog od roditelja, koji, prema mišljenju Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, "potiče patološko stapanje djeteta s njim samim, uslijed kojeg dijete apsolutno i nekritično odbija drugog roditelja", a u psihološkoj praksi definirano je niz simptoma kojima se vještaci vode kako bi utvrdili je li riječ o otuđenju.

Po internim podacima Poliklinike prosječno prođe tri godine od početka razvoda do početka vještačenja, što i dalje nije kraj sudskog procesa. Za dijete to nerijetko znači da pola ili više od pola svog života živi u ratnoj zoni, zanemareno, zlostavljano, bez jednog roditelja, odnosno bez pola samog sebe.

"Glavni simptom otuđenja u psihološkom smislu je razvoj 'splittinga'. Dijete neizdrživu tjeskobu zbog emocionalnog pritiska jednog roditelja da odbaci drugog roditelja, rješava tako što se prikloni jednom roditelju, i to obično onome koji je manje siguran, čiju ljubav dijete osjeća da treba zasluživati. Tada njega vidi apsolutno savršenim, bez mane, a drugog roditelja apsolutno negativnim, do mjere da počne negirati njegovo postojanje i sve uspomene koje je s njim imalo", [kazala je ravnateljica Poliklinike Gordana Buljan Flander u razgovoru za portal Direktno.](#)

Pa ipak, razrađeni mehanizmi prepoznavanja otuđenja nisu garancija da će sudska presuda imati za dijete i otuđenog roditelja prihvatljiv epilog.

Po internim podacima Poliklinike prosječno prođe tri godine od početka razvoda do početka vještačenja, što i dalje nije kraj sudskog procesa. Za dijete to nerijetko znači da pola ili više od pola svog života živi u ratnoj zoni, zanemareno, zlostavljano, bez jednog roditelja, odnosno bez pola samog sebe, kažu u Poliklinici.

Vrlo često se u sudskim procesima zloupotrebljava članak 12. Konvencije o zaštiti djece prema kojem se volja djeteta poštuje čak i onda kada naočigled dijete šteti vlastitom interesu. Stručnjaci s kojima smo razgovarali za potrebe pisanja ove serije članaka slažu se da je potrebna edukacija svih involviranih; od sudaca, odvjetnika do samih psihologa i socijalnih radnika.

Ipak, Buljan Flander navodi da nije uvijek riječ o nedovoljnoj educiranosti, već nekad i o "nedostatku interesa, profesionalne odgovornosti i hrabrosti nekih kolega". Osim toga, kaže, stručnjaci koji bi trebali reagirati na zlostavljanje, "često i sami postanu meta roditelja zlostavljača".

'Dijete nije ugroženo, nije na cesti i nitko ne gasi čikove po njemu'

Centri za socijalnu skrb prvi su koji dolaze u obitelj i u slučaju dolaska pred sud imaju zadatak prezentirati sliku stanja u obitelji. Oni donose odluke i mjere, ali čak ni sami djelatnici Centra nisu ti koji neposredno ulaze u obitelj, već voditelji mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu koji taj posao rade na gotovo dobrovoljnoj razini.

Kao vanjski suradnici, mjesečna naknada za njihov posao iznosi tek 400 ili 800 kuna mjesečno ako se radi o mjeri intenzivne stručne pomoći i nadzora.

Odvjetnica **Eleonora Katić**, govoreći o svom iskustvu rada s Centrima, kaže da uvijek ima ljudi koji hoće raditi, ali i onih koji neće.

"Međutim oni jesu faktički prezatrpni jer kroz Centar sve prolazi, i tzv. laki i teški razvodi i situacije gdje treba djelovati odmah da se spasi neko dijete, apsolutno sve prolazi kroz Centre. Tako dolazi i do 'zamora materijal' kod djelatnika centara, a neki ljudi i kažu 'zapravo baš me briga'... Međutim, oni u stvari mogu jako puno djelovati na postupke i imaju mogućnost predlaganja tajnih dokaza.

Centri imaju mogućnost u određenim situacijama reći 'ovo je otuđenje', ali za to treba edukacija ljudi kako bi mogli prepoznati manipulaciju i otuđenje, da se može reći 'ovo je potencijalno opasna situacija za dijete, treba hitno djelovati'. Djelatnici centara ne bi smjeli reagirati nikada na način kako je meni jednom rekla jedna socijalna radnica, 'dijete nije tako ugroženo, pa nije na cesti i nitko ne gasi čikove po njemu'. Da, nije na cesti i nitko ne gasi čikove po njemu, ali je emocionalni i psihički razvoj djeteta o kojem je bilo riječ, bio ozbiljno ugrožen i zahtijevao je promptnu reakciju Centra.

S druge strane mi moramo razumjeti da je ona zapravo rekla, a što je meni tada zvučalo bešćutno, 'mi uglavnom radimo s djecom na kojoj gase čikove i spavaju vani'. I tu su njima teški slučajevi. Tu Centar uglavnom brzo djeluje i osigura takvoj djeci sigurno okruženje jer su to za Centar životno ugrožavajuće situacije", kazala nam je Katić.

Dodala je da je primijetila da u zadnjih nekoliko godina se djelatnici Centara puno više educiraju, ali i to ovisi, naglašava, o kojem gradu je riječ.

Pogled sa strane koji sustav nema za 400- 800 kuna mjesečno

Po struci psiholog, sociolog i diplomirani socijalni radnik, **Stanislava Jenić** već 20-tak godina u Centrima za socijalnu skrb radi nadzor u obiteljima. Kaže da kontinuirano radi na sebi kako bi mogla "biti alat koji radi s drugima" te je završila edukacije iz realitetne terapije, medicinske hipnoze, dječje integrativne psihoterapije, a od 2004. godine kontinuirano radi superviziju za sustav socijalne skrbi.

"Otkada sam u sustavu socijalne skrbi radim i s djecom s posebnim potrebama, a posebno sam se usmjerila na rad s traumatiziranom djecom. Smatrala sam potrebnim educirati se za rad s djecom tako da se izbjegne njihova retraumatizacija, i s posebnim tehnikama, da ih se osnaži, da ih se 'pomakne', da ih se kroz promjenu nivoa emocionalnog razvoja usmjeri prema naprijed", priča nam Jenić i nastavlja:

"Kada se u rad s obitelji u kojoj su prepoznate teškoće uključi sustav socijalne skrbi, dijete bude upućeno na procjenu i obradu stručnjaka. Interes i dobrobit djeteta je u fokusu. U procesu pružanja pomoći djetetu, ono se nerijetko osjeća izloženo, procjenjivano, više puta mora ponavljati i prisjećati se događaja, situacija. Dijete stekne dojam da njega 'treba popravljati', da nešto s njim nije u redu, dok istovremeno mogućnost uvida u odgojni pristup roditelja i utjecaja na obiteljsku dinamiku zahtijeva suradnju roditelja i spremnost na promjenu.

Stručnu pomoć i podršku za Centre za socijalnu skrb rade vanjski suradnici za tek 400 ili 800 kuna mjesečno naknade. Ipak oni su oči Centra na terenu, i posao im nije predlaganje mjera, to je posao Centra - posao nadzora je "dati sliku".

U situacijama složenih obiteljskih problema roditelji su često usmjereni na međusobni odnos i konflikte, dok dijete bude nevidljivo i neprepoznato, uz uvjerenje roditelja da čini sve za njegovu dobrobit. Pružanje stručne pomoći i nadzora obitelji omogućuje uvid u obiteljsku dinamiku i stručnu potporu usmjerenu prvenstveno na rad s roditeljem". To ne može raditi svatko, kaže i dodaje da to nije nimalo lagan posao.

Ljudi se brane na različite načine, osjećaju se nemoćno i ugroženo kada im nepoznata osoba dođe u obitelj: "Osjećaju se izloženo i procjenjivano i treba vremena da netko osjeti podršku tako da je meni taj dio sasvim razumljiv. To jest stručna pomoć i podrška, ali ljudi to u početku doživljavaju kao nasilan ulazak u obitelj".

Stručnu pomoć i podršku za Centre za socijalnu skrb rade vanjski suradnici za tek 400 ili 800 kuna mjesečno naknade. Ipak oni su oči Centra na terenu, i posao im nije predlaganje mjera, to je posao Centra - posao nadzora je "dati sliku".

"Ispunjava me kada pomognem nekoj obitelji, da pomognem tom djetetu, nekada roditelja osnažim, to je nešto što mi je motiv. Novac je tu manje važan, u intenzivnom nadzoru koji obuhvaća dva puta tjedno, 800 kuna je smiješna stvar. Nije svaki nadzor iste težine i iste zahtjevnosti, nekada moraš biti monitoring sa strane, usmjeravati malo roditelje, ohrabrivati, to je nešto sasvim drugo", priča nam naša sugovornica.

"Godinama radim nadzore i imam različita iskustva i mislim da to ne može raditi svatko. Ponekad je to kombinacija i psihoterapije, savjetodavnog rada s roditeljem i podrške djetetu. Ne može dijete u svemu tome biti izolirano, a tu i jesu potrebne oči stručnjaka da se vidi što se u obitelji događa, takve stvari se ne mogu raditi formalno. Ako se to radi zaista ozbiljno i odgovorno, to je jedna velika podrška obitelji i jedan pogled sa strane koji sustav nema", rekla nam je Stanislava Jenić.

Kaže da joj je najteže napisati mjesečni izvještaj u kojem se trudi detaljno opisati životnu situaciju u obitelji, "da se vidi što se događa i da to bude sasvim konkretno jer ta konkretnost omogućuje bolje razumijevanje situacije i bez potrebe da ja donosim posebne zaključke".

U slučajevima zahtjevnih nadzora, kada je riječ o visoko nefunkcionalnim obiteljima, vrlo je važna, kaže, intenzivna suradnja sa stručnim suradnicima Centra.

"Ako postoji ta neka dobra suradnja, ako se mi nadopunjujemo, ako se imamo priliku konzultirati i razmijeniti mišljenja, tada najviše možemo pomoći obitelji. A imate situacija gdje je to formalno, gdje nemate suradnju, ne dobijete odgovor ili upute kako da dalje postupate prema toj obitelji. Radiš s čovjekom, to nije papir. Odlučuješ o ljudskim sudbinama, to su djeca na kojima to sve ostavlja itekakvog traga", priča Jenić.

Od odbijanja suradnje do privatnih tužbi

Dodaje da jako poštuje rad djelatnika u sustavu socijalne skrbi, tu pomagačku struku koja postavlja sve veće zahtjeve na stručnjaka kao profesionalca, ali i čovjeka. Prepoznaje iz uloge supervizora i vanjskog suradnika Centra "koji teret nose i koja je to količina stresa s kojim se ti ljudi svakodnevno suočavaju,

Socijalni radnici susreću se s jako puno izazova u svom radu. Od odbijanja suradnje, zahtjeva za drugim voditeljem nadzora, a ponekad i zahtjevima za promjenom nadležnosti cijelih timova Centra, pa do prijetnji i tužbi.

"Da, imala sam i prijetnju, prijetilo mi se ugrozom života. A jedan me roditelj u rastrojstvu jednom nabio na vrata i imala sam nagnječenje ruke kada sam htjela prekinuti posjetu i zaštititi dijete.

Idem to uskom cestom, potok sa strane, prolazi auto, mrak me pojede, ja si mislim zašto? Za koga? To su situacije gdje nekada ljudi ne prezaju ni od čega. Imala sam i slučajeve kada su određeni moćni ljudi zaustavljali procese pa je cijela situacija gurnuta pod tepih. Ljudi u nemoći svašta rade. Tu ima puno poremećaja osobnosti koji nisu prepoznati, jedna psihička struktura koja nije jasna, koja nije transparentna i koju ne možete dokazati samo tako. Vrlo rijetko se traži vještačenje roditelja, a trebalo bi, premda se i tu teško može otkriti jedna takva promjena osobnosti koja je za dijete ugrožavajuća", kaže nam naša sugovornica.

Nasilja u obitelji evidentno ima sve više i više.

"Prije je socijala bila 'socijala', roditelji nefunkcionalni, zanemaruju, sirotinja, eventualno fizička zanemarivanja. Sada kao supervizor koji radim s ljudima mogu reći da ima jako puno tih zahtjevnih situacija, visoko konfliktnih razvoda gdje se angažiraju odvjetnici. Vi ne dobijete roditelja na razgovor već cijelu ekipu, a situacije su tu vrlo teške i usmjerene protiv socijalnog radnika, stavljajući pod upitnik njegovu profesionalnost, njegovu etičnost, gdje se socijalne radnike i cijeli stručni tim prijavljuje komori socijalnih radnika, psihološkoj komori. I to su osobne tužbe. Niti psihološka komora niti komora socijalnih radnika nema svog pravnika", iznosi, rekli bismo vrlo poražavajuće činjenice, naša sugovornica.

Psihičko zlostavljanje ostavlja veće posljedice od fizičkog

Socijalni radnici, nezaštićeni, rade ogroman dio posla koji je javnosti potpuno nepoznat. Materijalni uvjeti, veliki broj slučajeva, činjenica da su podložniji sve većem broju tužbi u kojima nemaju potporu sustava, svakako je kontekst koji ujedno otežava da se posao kojim se bave odradi po pravilima struke.

Fizičko nasilje ostavlja traga, rečenica je s kojom stručnjaci često barataju, dok je ono psihičko oku nevidljivo te vrlo često prolazi nezapaženo. Psihičko zlostavljanje ostavlja teže posljedice na dijete od fizičkog, mišljenja je Jenić.

"Gdje je ona bazična sigurnost, gdje govorimo o psihi? Takva djeca znaju biti upropaštena za cijeli život. Nekada su roditelji ti koji i sami imaju posljedice osobne obiteljske povijesti i neadekvatnih roditeljskih odnosa, počevši od neke ambicioznosti koja je kompenzacija, od nemogućnosti uspostavljanja i građenja odnosa s drugim ljudima. Kako im pomoći da prepoznaju gdje su im slijepe točke, 'rupe' u koje uvijek upadnu i ne mogu ih prekoračiti", pita se Jenić.

Roditelji bi trebale biti osobe od najvećeg povjerenja, kome ćeš vjerovati ako nećeš roditelju? U ovim situacijama jedan roditelj govori protiv drugoga, jedan roditelj govori jedno, a drugi drugo i kome sada dijete može vjerovati?

Za to vrijeme sudski procesi traju, nekada i godinama. "U mnogim slučajevima pokušava se 'popraviti' i liječiti dijete i ono je to koje se upućuje na psihijatrijski tretman. Osnaživati dijete je potrebno, ali treba se mijenjati i roditelj. Roditelj ima svoju šprancu i svoje motive koje gura, a sve predstavlja kao najbolji interes djeteta. A djeca su tu u stvari izložena, ona se povlače po psihijatrijskim klinikama, trpe i proživljavaju traume. Djeca su ta u koje se upire da nisu funkcionalna", govori o svojem iskustvu Jenić i nastavlja:

"Situacije s kojima se oni nose su izuzetno stresne i štetne, ali nemojte zaboraviti da svako dijete štiti svoga roditelja. Kakav god da je, ima potrebu o njemu misliti dobro i ono će sebe žrtvovati da bi učinio nešto za roditelja, a sebe će uvijek staviti na drugo mjesto. Koliko god da je situacija složena i da je taj kontakt nekonzistentan, nesiguran, nekvalitetan, ako dijete ne može predvidjeti reakcije roditelja, onda je to posebno zahtjevno.

Roditelji imaju svoje mehanizme kako da dijete privuku sa svojim očekivanjima. Roditelji bi trebale biti osobe od najvećeg povjerenja, kome ćeš vjerovati ako nećeš roditelju? U ovim situacijama jedan roditelj govori protiv drugoga, jedan roditelj govori jedno, a drugi drugo i kome sada dijete može vjerovati? Nema osnovnu, elementarnu sigurnost, što će to dijete?"

U takvim slučajevima riječ je o roditeljima zlostavljačima koji u jednom trenu mogu biti vrlo šarmantni, a već u drugom reagirati impulzivno i agresivno. U složenim razvodima roditelji su češće usmjereni jedan prema drugome, a ne na dijete i nisu spremni prepoznati što svojim ponašanjem čine djetetu.

Jenić kaže da u takvim situacijama, kada jedan roditelj drugome onemogućuje da vidi svoje dijete i da uopće uspostavi kontakt s djetetom, Centar ne može nekoga prisiliti da ispuni obvezu iz sudske presude: "To je područje djelovanja suda, a u slučaju da se procijeni da je dijete ugroženo, Centar jedino može ići na izdavanje. Nadzor na kontaktima u ovom slučaju jednostavno ne funkcionira".

"Mjeru oduzimanja prava roditelju na stanovanje s djetetom i povjeravanje svakodnevne skrbi o djetetu drugoj osobi, ustanovi socijalne skrbi ili udomiteljskoj obitelji određuje sud u slučajevima kada prijeti opasnost za život, zdravlje i razvoj djeteta", kažu u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava,

obitelji i socijalne politike. Pri tom, kažu u Ministarstvu, Centar vodi računa o tome da se izdvajanje djeteta iz obitelji određuje samo ako niti jednom blažom mjerom nije moguće zaštititi prava i dobrobit djeteta. Ali dok se iscrpe sve te blaže mjere, vrijeme curi.

"Tu dolazimo do ključnog problema. Sustav se u slučaju otuđenja ponaša po tom svom protokolu. Ako kažu da niti jedna blaža mjera ne funkcionira, onda idemo na ovrhu. Blaže mjere su se pokazale kontraproduktivne u slučajevima otuđenja i nemaju nikakvog smisla osim što daju otuđitelju hrpu vremena da zlostavlja dijete", kazala nam je **Maja Vučić**, kognitivno-biheviorna terapeutkinja s iskustvom rada s otuđenim roditeljima.

Nadzor bi trebao svjedočiti pred sudom

"Po meni, ako govorimo o nadzoru, mislim da bi to trebalo biti profesionalnije u smislu da je tješnja suradnja s Centrom, tješnja suradnja sa sudom, da to budu stručnjaci. Kod ovih izuzetno složenih slučajeva, to bi zaista trebali biti ljudi koji imaju iskustvo u nogama, stručna znanja, terapijske edukacije, moraš jednostavno imati komunikacijske i savjetodavne vještine", mišljenja je Jenić.

Tijekom pripreme reorganizacije mreže sudova 2018. godine raspravljalo se o osnivanju specijaliziranih obiteljskih sudova, međutim, zakonodavno rješenje koje je prihvaćeno nije predvidjelo njihovo osnivanje.

Smatra i da bi voditelj stručne pomoći i nadzora obavezno trebao svjedočiti pred sudom, "jer neke stvari vi ne možete staviti na papir, ne možete prenijeti dojam. Mislim da je važno da ta izvješća budu dostupna sudu jer je to jedini neposredni uvid u obitelj, koji je kontinuirani i ne spada u područje slučajnosti. Ti si mjesecima, a nekada i godinama, u toj obitelji, pomažeš i činiš i vidiš i usmjeravaš i potičeš tog roditelja kako bi mogao na kvalitetniji način skrbiti o djetetu.

Mislim da su te stvari bitne i da bi voditelj nadzora u tim složenim predmetima trebao svjedočiti na sudu".

Sutkinja na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu **Kolinda Kolar**, ali i odvjetnica **Katić** te pravobraniteljica za djecu **Helenca Pirmat Dragičević** za portal **Direktno** složile su se da bi rješenje, barem za dugoročne sudske sporove, bilo osnivanje obiteljskih sudova na kojima bi radili usko specijalizirani suci upravo za područje obiteljskog prava.

Iskustvo u austrijskom pravosuđu

U austrijskom pravosuđu postoje upravo takvi specijalizirani sudovi na kojima je osigurana takozvana obiteljska podrška sudstvu tijekom pravnog postupka. Ona uključuje socijalne radnike, psihologe kao i pedagoge. "Oni rade zajedno, s ciljem pronalaženja sporazumnog rješenja u vezi s povratkom maloljetnika roditelju (zakonskom skrbniku), gdje maloljetnik uglavnom živi (glavno prebivalište)", stoji u odgovoru na naš upit **Alexandera Röscha** iz Ureda za komunikaciju i odnose s javnošću Federalnog ministarstva pravosuđa.

"Međutim, ako uključene strane ne mogu postići sporazumno rješenje u vezi s povratkom maloljetnika, mora postojati sudska odluka koja je obvezujuća za uključene strane i koju će ovršitelj naknadno izvršiti.

U praksi, obiteljski sud često povjerava službi za zaštitu mladih postupak vraćanja maloljetnika roditelju (zakonskom skrbniku) nakon izrečene sudske odluke. Prije fizičkog povratka maloljetnika, sud često organizira sastanak sa svim uključenim stranama radi razgovora o potrebnim koracima. Ovaj sastanak ima za cilj uzeti u obzir potrebe djeteta. Time se osigurava da se djetetove potrebe uzimaju u obzir što je više moguće.

Ako roditelj (zakonski skrbnik) koji je sudjelovao u otimanju djeteta odbija suradnju, obveza izvršitelja (pravosudnog službenika) i obiteljske sudske pomoći je vratiti maloljetnika, a ako je to krajnje potrebno, uskočiti će i policija.

U praksi sudovi ostaju uključeni sve dok maloljetnik ne bude uspješno vraćen roditelju (zakonskom skrbniku). Dobrobit djeteta vodilja je u vezi sa svim gore spomenutim pravnim normama i postupcima", stoji u odgovoru iz austrijskog ministarstva.

Osnivanje obiteljskih sudova nije predviđeno reorganizacijom mreže sudova

Bez obzira na to što je osnivanje obiteljskih sudova preporuka u Nacionalnoj strategiji za prava djece za razdoblje od 2014. - 2020. godine, u Ministarstvu pravosuđa, na naš su upit, možemo li i kada očekivati osnivanje takvih sudova, odgovorili da se tijekom pripreme reorganizacije mreže sudova tijekom 2018. godine raspravljalo o osnivanju specijaliziranih obiteljskih sudova, međutim, zakonodavno rješenje koje je prihvaćeno nije predvidjelo njihovo osnivanje.

U Ministarstvu su takvu odluku obrazložili ovako: "Broj predmeta koji bi potencijalno ulazili u nadležnost takvog specijaliziranog suda često ne opravdava niti postojanje specijaliziranog odjela, već samo specijalizirane suce za ovu vrstu predmeta.

Na većim sudovima postoje specijalizirani obiteljski odjeli u koje su raspoređeni specijalizirani suci što odgovara potrebama rada na ovoj vrsti predmeta.

Osnivanje manjeg broja specijaliziranih obiteljskih sudova u većim gradovima, primjerice u Zagrebu, Splitu ili Rijeci, predstavljalo bi poteškoće za stanovnike manjih sredina, jer bi im se otežao pristup sudu i time otežala učinkovita zaštita njihovih prava".

U Ministarstvu kažu i da određeni broj sudova ima zaposlene stručne suradnike: "Svi županijski sudovi, općinski sudovi u sjedištu županijskog suda te Općinski sud u Čakovcu, Koprivnici, Virovitici, Požegi, Zlataru kao sudovi za mladež, nadležni za postupanje u kaznenim predmetima protiv maloljetnih počinitelja kaznenih djela ili predmetima kaznenopravne zaštite djece imaju zaposlene stručne suradnike, socijalne radnike, socijalne pedagoge ili psihologe koji kao stručni pomagači pomažu sucima u znanjima kojima oni ne raspolažu, a koja su nužna za postupanje u ovim specifičnim predmetima".

Ali ne i oni sudovi koji se najčešće bave problematikom otuđenja u obitelji iz aspekta građanskog prava, a ne kaznenog, osim toga, najčešće se u takvim slučajevima vodi više sporova kod različitih sudaca.

"Ono što nedostaje u pravnom sustavu su specijalizirani obiteljski sudovi po principu jedan sudac za jednu obitelj. Radi se o obiteljima koje su visoko konfliktne i ti konflikti traju godinama, do djetetove punoljetnosti. Prema sadašnjem sustavu, jedan sudac donese presudu, a potpuno drugi sudac provodi ovrhu. Suci nemaju kontinuiranu edukaciju, kako u pravu tako niti interdisciplinarnu koja bi im bila potrebna za obiteljske sudske postupke", mišljenja je prof. dr. sc. **Branka Rešetar**, profesorica obiteljskog prava i prava djece Pravnog fakulteta Osijek, koja je doktorirala na temu kontakata roditelja i djece nakon razvoda braka, a na istu temu napisala je i knjigu.

Na naš upit da komentira stavove stručnjaka koji su svoje mišljenje iznijeli za portal Direktno, a o manjkavostima primjene Obiteljskog zakona u praksi, a posebno neučinkovitost novčanih i zatvorskih kazni, Rešetar je odgovorila:

"Svatko tko ne poštuje odluku suda treba biti sankcioniran, novčanom kaznom ili kaznom zatvora. To i jest svrha prava prisiliti građane da poštuju pravni sustav. Međutim, to nije dovoljno za uređivanje obiteljskih odnosa. Niti jedna kazna ne može nadomjestiti sustavan rad socijalnog radnika ili psihologa s čovjekom, roditeljem, djetetom, obitelji kako bi svatko osvijestio koliko je važno da dijete ima oba roditelja, kako su djetetu roditelji potrebni za zdrav psihosocijalni razvoj, kako samo u skladnim obiteljskim odnosima dijete može odrasti u sretnog čovjeka. I ne treba zaboraviti da će isto tako uvijek postojati roditelji koji štete djetetovom razvoju i zdravlju, kada je kontakte s takvim roditeljem potrebno zabraniti".

"Kada sudovi sporo donose i provode ovrhe, tada se zapravo jedan faktičan odnos nekomunikacije, pretvori u neprovedivost ostvarivanja prava na ostvarivanje osobnih odnosa između djeteta i odvojenog roditelja"

Podsjetimo na slučaj otuđenja o kojem smo pisali, kada je majka prema sudskoj odluci iz travnja ove godine izgubila spor i dijete je ostalo kod roditelja, kojeg je naša sugovornica okarakterizirala kao zlostavljača, a kako kaže, unatoč tome što je vještačenjem dokazano da je riječ o otuđenju. Od pravomoćne sudske presude, do danas, otac nije ispoštovao niti jedan dogovoreni susret nje i djeteta, a tome mu je u prilog išla aktualna epidemija korona virusa, a pozivao se i na volju djeteta.

"Poštovana, temeljem djetetovog stava, realitetnih okolnosti te pandemije virusa Covida-19, danas se susret neće održati. O stavu djeteta izvijestit ću vas SMS porukom", piše u jednoj od brojnih poruka koje je majka primala tijekom posljednjih šest mjeseci, a portalu Direktno dala uvid u iste.

"Samovoljne radnje koje su u suprotnosti s navedenim smatram činom nepoštivanja iskazane volje i stava maloljetnika te ugroze zdravlja i sigurnosti o čemu će biti izviješten nadležni CZSS, OGS i MUP", prijetnje su s kojima se ona stalno susreće u pokušaju da ostvari svoje pravo na osobni odnos s djetetom, koje se temelji i na sudskoj odluci.

"Kada sudovi sporo donose i provede ovrhe, tada se zapravo jedan faktičan odnos nekomunikacije, pretvori u neprovedivost ostvarivanja prava na ostvarivanje osobnih odnosa između djeteta i odvojenog roditelja", kazala nam je Rešetar.

**Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.*

Tekst je nastao u okviru projekta kojeg je financijski podržala Agencija za elektroničke medije.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

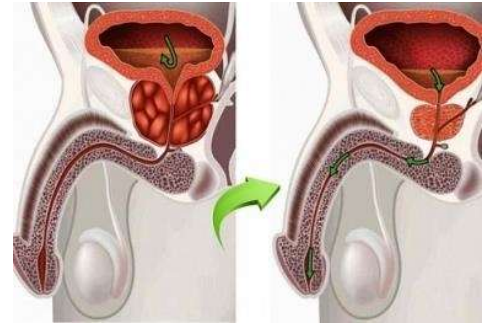
VIŠE S WEBA

Ravan trbuh i vitki struk u 12 dana. Ovaj flaster oslobađa sastojak koji prazni i zatvara masne stanice trbuha.

Bijeli zubi bez konkurencije, zbogom žuti zubi

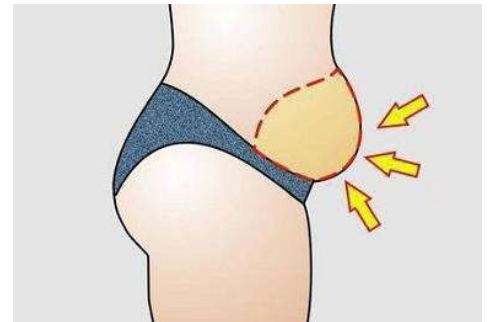
Imate li simptome prostatitisa? Riješite ih se u tjedan dana. Uzmite ovo dvaput dnevno

Najnovije tehnologije, precizan rad, ekološki materijali - pametno birajte ulazna vrata.

U McDonald's na Chicken McNuggetse!

To djeluje! Žene potvrđuju: -5 kg mjesečno. Provjerite to apsolutno >>

Želite realizirati svoje ideje? Lako je biti u RBA i pronaći kredit za svaki svoj plan. Klikni i napravi prvi korak.

TENA Pants upijajuće gaćice za pokretne osobe s inkontinencijom nose se poput običnog donjeg rublja

Pogledajte nove Volvo Trucks kamione: za maksimalno učinkovit, siguran i odgovoran prijevoz

Sponsored by Midas